

Kommentarer – kransalger i Vombsjön

Med anledning av att flera sommarboende noterat stora mängder med alger på stranden av Vombsjön under sommaren 2012, har Ekologgruppen medverkat i ett fältbesök 2012-08-31. Medverkande var förutom Jan Pröjts, Ekologgruppen, även Markus Holm, Sydvatten och Solveig Ekström-Persson, sommarboende vid södra delen av sjön.

Vid fältbesöket kontrollerades stranden på södra delen av Vombsjön (se karta). Vattenståndet var vid tillfället lågt med en bred blottad sandremsa. Stranden är grund i denna del av sjön, och dominerad av sand samt grus och sten.

På den blottade stranden och en bit ut i vattnet kunde konstateras stora fält av kransalger. På land var algerna uttorkade (se bild). Ute i vattnet fanns bitvis tjocka mattor av uppenbarligen en och samma art. Stranden inspekterades ut till stövelldjup, men bältet av kransalger sträckte sig längre ut på vissa ställen, osäkert hur långt. Vattnet var vid besöket något grumligt, med sjok av blågrönalger. I vattnet och på land sågs även ålnate och tarmtång. Det är osäkert till vilken art den observerade kransalgen hör, men den är bestämd till släktet *strälfse* (*Chara sp.*) av David Reutersköld, Ekologgruppen. Enligt Solveig Ekström-Persson har varken kransalger eller tarmtång noterats tidigare på det aktuella strandpartiet.

Mätning av syrgashalten visade på låga halter ca 10 m ut från stranden i bältet av kransalger, ca 3 mg/l. Längre ut var syrgashalten ca 7 mg/l. Vattentemperaturen uppmättes till ca 17 °C. Nedanför Vombsjögården i väster var mängden av kransalger mindre och inte täckande på botten på samma sätt. Där uppmättes en syrgashalt på 10 mg/l en bit ut från stranden, d v s normal för årstiden och för denna typ av vatten.

Orsaken till tillväxten av kransalger på det aktuella strandavsnittet är okänd, men kan bero på variationer i vattenstånd, näringshalter och konkurrens från plankton i vattnet. Kransalger växer fastsittande på botten och gynnas liksom annan undervattensvegetation av någorlunda klart vatten, men missgynnas istället av grumligt vatten t ex genom blomning av blågrönalger. Enligt uppgift skall mängden blågrönalger ha varit ganska normal i Vombsjön under sommaren. Möjligen kan lågt vattenstånd ha gynnat tillväxten av kransalger på det aktuella strandavsnittet.

Sammanfattningsvis, kransalgerna utgör inget miljömässigt problem i Vombsjön, snarare tvärtom. Bedömningen är också att de inte påverkar den allmänna vattenkvaliteten i relation till uttaget av dricksvatten. Några åtgärder för att få bort mattorna av kransalger rekommenderas inte och är heller inte möjlig, rent praktiskt. Det återstår att se hur kransalgerna utvecklas under de kommande åren. Perioder med högre vattenstånd i kombination med lågt siktdjup torde vara negativt för tillväxten under sommarhalvåret.

Jan Pröjts
2012-09-06

Ungefärligt strandparti av södra Vombsjön, som besöktes 2012-08-31.

Södra stranden av Vombsjön, täckt av kransalger på blottad sand och ute i vattnet. Bilden är tagen mot öster.